

Minder banen voor starters door kunstmatige intelligentie

Naast AI speelt ook de geopolitieke onrust een rol in daling aantal vacatures

Jildou Beiboer, Elfanie toe Laer
en Jort Siemes
Amsterdam

Starters hebben op de banenmarkt minder te kiezen dan een jaar geleden. Van alle openstaande vacatures in het tweede kwartaal van 2025 was 9,2% gericht op junioren en net afgestudeerden. In dezelfde periode vorig jaar was dat nog 14,4%. Dat blijkt uit een analyse van databedrijf Intelligence Group voor het FD.

Het databedrijf heeft gekeken naar openstaande vacatures in Nederland en hoeveel daarvan bedoeld zijn voor mensen met weinig werkervaring. Een eenduidige reden voor de daling kan het databedrijf niet noemen, maar het verwijst naar macro-economische omstandigheden en kunstmatige intelligentie (AI) als mogelijke oorzaken.

De cijfers sluiten aan bij een rapport dat het UWV vandaag uitbrengt. De instantie waarschuwt dat de opkomst van

kunstmatige intelligentie een bedreiging vormt voor de baankansen van starters. 'Ze zullen meer moeite hebben om een carrière op te bouwen', aldus de uitkeringsinstantie.

Generatieve AI raakt in Nederland vooral een deel van de kantoorbanen, concludeert het UWV. De techniek kan gemakkelijk voorbereidende taken van consultants of financieel adviseurs overnemen, zegt Frank Verduijn, arbeidsmarktadviseur bij de uitkeringsinstantie. 'Dat werk wordt nu veelal gedaan door junioren.' Ook beroepen binnen de ICT en de klantenservice zijn kwetsbaar voor vervanging door AI, waarschuwt hij.

'Als niemand meer junioren aanneemt dan zijn er straks ook geen medioren en senioren meer'

Dat constateert ook Laurens van der Heijden, directeur van uitzendbedrijf Young Capital, dat zich richt op werk voor jongeren. Op zijn platform ziet hij het aantal vacatures voor callcenterwerk en ICT'ers dalen. 'Voor junioren die nu beginnen in de informaticasector ziet de wereld er heel anders uit dan twee, drie jaar geleden. Toen stond iedereen nog te springen om jonge programmeurs.'

Tegelijkertijd zien juristen ook de bedreiging die AI vormt voor hun vakgebied. Zo maakt Pascal Besselink, arbeidsrechtadvocaat bij DAS, zich zorgen over de *paralegals* – juridisch medewerkers die veel zoekwerk verrichten. 'Als deze AI-ontwikkeling doorgaat, zal hun werk grotendeels geautomatiseerd worden. Dit zijn vaak starters, zij doen met dit werk ervaring op. Maar als je straks alleen nog zware functies hebt, waar moeten jonge werkenden dan het vak leren?'

Diezelfde zorg heeft het UWV. 'Als niemand meer junioren aanneemt dan zijn

er straks ook geen medioren en senioren meer. Dat krijgen bedrijven als een boomerang terug, met alle gevolgen van dien', aldus Verduijn.

Laurens van Nues van carrièrenetwerk Magnet.me herkent de trend van minder startersbanen niet. Een steekproef op zijn platform liet juist zien dat er nog wel meer banen bij komen voor young professionals en studenten. Al vragen meer vacatures naar kennis van grote taalmodellen of AI in het algemeen.

Ook moeten kandidaten bepaalde sociale vaardigheden hebben. Ze moeten bijvoorbeeld kunnen samenwerken en aanpassingsvermogen hebben. 'Ik denk dat werkgevers überhaupt meer beoordelen op de persoon in plaats van op de papiertjes.'

Het UWV constateerde al eerder dat de banengroei de aankomende jaren beperkt zal zijn.

 Vervolg op pagina 3

Toch is er volgens Verduijn nog geen reden om aan te nemen dat AI voor massale werkloosheid gaat zorgen. Daarvoor waarschuwen ceo's van grote Amerikaanse AI-bedrijven wel. Zo voorspelde de topman van Antropic dat de helft van alle startersbanen op kantoor gaat verdwijnen. Maar, zegt Verduijn van het UWV: 'Er komen ook altijd weer banen bij. We moeten gaan zorgen voor de mensen die hun beroep wél zien verdwijnen.'

Die verslechterde arbeidsmarktpositie van jonge mensen speelt ook in andere westerse landen. In de VS bereikte het werkloosheids-

cijfer voor afgestudeerden tussen de 22 en 27 jaar met 5,8% het hoogste punt in twaalf jaar. Vacaturewebsite Indeed becijferde dat in het Verenigd Koninkrijk het aantal vacatures voor pas afgestudeerden 33% lager was dan een jaar geleden.

De daling van het aantal vacatures is niet alleen op het conto van kunstmatige intelligentie te schrijven. 'Werkgevers hebben een kat uit de boom kijk-mentaliteit', zegt hoogleraar Arbeidsmarkt Ton Wilthagen. 'Ze willen eerst eens zien hoe het verdergaat met de onzekerheid in de wereld.' Daarmee doelt hij op geopolitieke onrust, zoals oorlogen en de handelsoorlog met de Verenigde Staten.

Het is volgens Wilthagen hoe dan ook slecht nieuws als er startersbanen verdwijnen. 'Het is kortetermijndenken', stelt hij. 'Uiteindelijk heeft de arbeidsmarkt die jongeren toch nodig, want Nederland vergrijst.'

**De verslechterde
arbeidsmarktpositie
van jonge mensen
speelt ook in andere
westerse landen**